

Національний університет
«Одеська юридична академія»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

«Психологічне консультування»

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
«Психологія»	Перший (бакалаврський) рівень	Денна/заочна	4	1	5

Викладач навчальної дисципліни	<p>Цільмак Олена Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія» вул. Академічна, 9, к. 28 контактний телефон +380-098-299-36-94 контактна електронна адреса: sociology1@onua.edu.ua</p>
--------------------------------	---

Короткий опис навчальної дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Психологічне консультування» передбачає теоретичне і практичне визначення концептуальних засад і методологічних принципів психологічного консультування; ознайомлення з сучасними підходами до практики психологічного консультування; вироблення практичних умінь і навичок; формування морально-етичних норм і відповідальності; усвідомлення професійної ідентичності та становлення професійної компетентності.</p> <p><i>Предметом</i> навчальної дисципліни «Психологічне консультування» є широке коло психологічних проблем людей, які не мають глибоких клінічних порушень, що включає: труднощі вікового розвитку, специфіку адаптації особистості до змінних умов повсякденності, дисгармонію міжособистісних взаємин, вікові кризи, наслідки травм і хвороби, стреси, особливості характеру, вибір професії тощо.</p> <p><i>Завданнями курсу є:</i> 1) сформулювати у здобувачів вищої освіти знання про методологічні основи та відмітні особливості стратегій психологічного консультування; 2) озброїти здобувачів практичними прийомами консультативної роботи, систематизованими за критеріями сфери людської життєдіяльності та консультативної школи (напряму); 3) сформулювати у здобувачів здатність обирати стратегію, адекватну ситуаційному та особистісному контексту; 4) сприяти самоорганізації здобувачів та зростанню їх особистісного потенціалу; 5) сформулювати у здобувачів здатність проводити психологічне консультування.</p>
-------------------------------------	--

Мета навчальної дисципліни	<i>Метою є озброєння здобувачів вищої освіти з основними технологіями психологічного консультування через розкриття специфіки роботи з різними категоріями клієнтів та їх запитами.</i>
----------------------------	---

Мова викладання	українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	26	40	84	150
Заочна форма	12	4	134	150

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:
ПРН301	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРН302	Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ПРН303	Ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ.
ПРН304	Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
ПРНУ01	Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.
ПРНУ02	Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПРНУ04	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій.
ПРНУ06	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРНК03	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.
ПРНА01	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення цього модуля здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	Здатним виділяти та адекватно аналізувати особливості поведінкових та емоційних порушень	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка умінь застосовувати різні психотехнології.
ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	Здатним робити аналіз психологічних ситуацій, які виникають у різних людей, в різних обставинах	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт), перевірка умінь застосовувати різні психотехнології.
ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	Здатним проводити діагностику проблемного поля будь-якого клієнта	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт), перевірка умінь застосовувати різні психотехнології.
ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	Здатним використовувати новітні методи та технології у практиці психологічного консультування.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт), перевірка умінь застосовувати різні психотехнології.
ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	Здатним проводити психологічне консультування осіб, які звернулися за допомогою.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, перевірка умінь застосовувати різні психотехнології.

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, год. (денна ф/н/ заочна ф/н)
Тема 1.	Загальні аспекти психологічного консультування	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРНУ01	2/2/2 –денна ф/н 2/0/10–заочна ф/н
Тема 2.	Особистість консультанта в процесі професійної діяльності	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРНУ01	2/2/4 –денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н
Тема 3.	Специфіка консультативної діяльності психолога	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРНУ01	2/2/4 –денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н
Тема 4.	Методи психологічного консультування	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	2/2/4 –денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н
Тема 5.	Процес психологічного консультування	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	4/6/10 –денна ф/н 2/0/16–заочна ф/н
Тема 6.	Консультування в контексті різних наукових підходів	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	4/12/10 –денна ф/н 2/2/14–заочна ф/н
Тема 7.	Віково-психологічне консультування	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	2/2/10 –денна ф/н 0/0/14–заочна ф/н
Тема 8.	Консультування у різних сферах	ПРН301 ПРН302	2/2/10 –денна ф/н 0/0/16 –заочна ф/н

	професійної діяльності	ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	
Тема 9.	Зміст та організація консультування з приводу подружніх проблем	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	2/4/10 –денна ф/н 2/2/10–заочна ф/н
Тема 10.	Особливості психологічного консультування клієнтів у кризових станах	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	2/4/10 –денна ф/н 2/0/10–заочна ф/н
Тема 11.	Психологічне консультування клієнтів різних типів особистості.	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНУ06 ПРНА01	2/2/10–денна ф/н 2/0/14–заочна ф/н

Список основної літератури	<p>1. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування фахівців екстремального профілю : теорія, методологія, практика : [монографія] / Афанасьєва Н. Є. Харків : НУЦЗУ, 2017. – 315 с.</p> <p>2. Консультативна психологія : [підручник] / Булах І. С., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О. – Вінниця : Нілан, 2014. 484 с.</p> <p>3. Цільмак О.М. Глава 12. Психодіагностика та психокорекція міжособистісних та внутрішньо особистісних конфліктів. <i>Новейшие психологические технологии: диагностика, консультирование, психокоррекция, немедицинская психотерапия</i>: підручник / за заг.ред. С.Д. Максименка, В.Є. Луньова. К.: Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАП України. Monreal: Accent Graphics Communications. 2015. С. 205-219 – URL: https://fdotadotr.files.wordpress.com/2016/09/3-d180d0b0d0b7d0b4d0b5d0bb-d186d196d0bbd18cd0bcd0b0d0ba-d0be-d0bc-d0b4d0bbd18f-wp.pdf</p> <p>4. Осадько О.Ю. Технології психологічного консультування. К.: Ред. загальнопеда. газ., 2005. 128 с.</p> <p>5. Хомич Г.О., Ткач Р.М. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 152 с.</p> <p>6. Цимбалюк М. Психологічне консультування та корекція. К., 2005.</p>
-----------------------------------	---

	<p>7. Цільмак О.М., Конуп О.Ф. Пізнання психології особистості та майстерності професійної взаємодії: тренінговий комплекс.: методичний посібник. Одеса: РВВ ОДУВС, 2008. 88 с.</p> <p>8. Цільмак О.М. Алгоритм проведення психодіагностичної методики «Зернятко». <i>Наука і освіта</i>. 2012. № 1 (Педагогіка). С. 75–79</p> <p>9. Цільмак А.Н. Типологія життєдіяльності установок. <i>Психологическая наука и образование: электронный журнал PSYEDU.ru</i> Портал психологических изданий PsyJournals.ru 2012. № 1 URL: http://psyjournals.ru/psyedu_ru/2012/n1/50199.shtml</p> <p>10. Цільмак О.М. Професійно–важливі якості особистості психолога. <i>Вісник Одеського юридичного інституту НУВС</i>. Одеса: РВВ ОЮІ НУВС. 2005. №1. С. 159–161.</p> <p>11. Цільмак О.М., Лефтеров В.О. Психологія сім'ї та шлюбу: таблиці, схеми, коментарі : навчально-наочний підручник / за заг. ред. О. М. Цільмак. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020, 266 с. - з іл</p> <p>12. De Piano, Frank. Cross-cultural counseling: the Arab-Palestinian case. Routledge, 2020.</p> <p>13. Citation. Perez, RM, DeBord, KA, & Bieschke, KJ (Eds.). (2000). Handbook of counseling and psychotherapy with lesbian, gay, and bisexual clients. Washington, DC, US: American Psychological Association. – URL: http://dx.doi.org/10.1037/10339-000.</p> <p>14. Chapters. Affirmative counseling and psychological practice with transgender and gender nonconforming clients. – URL: http://dx.doi.org/10.1037/14957-000</p> <p>15. Richards, P., & Bergin, A. E. (2004). Casebook for a spiritual strategy in counseling and psychotherapy (pp. xv-329). American Psychological Association. – URL: http://dx.doi.org/10.1037/10652-006;</p> <p>16. Loya, F., Reddy, R., & Hinshaw, SP (2010). Mental illness stigma as a mediator of differences in Caucasian and South Asian college students' attitudes toward psychological counseling. <i>Journal of Counseling Psychology</i>, 57(4), 484-490. doi:10.1037/a0021113.</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <p>1. Електронна бібліотека. – URL: http://www.info-library.com.ua/</p> <p>2. Інститут корекційної педагогіки і психології, Київ. – URL: www.ikpp.npu.edu.ua/index.php?limitstart</p> <p>3. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Даний ресурс містить максимально широкий спектр ключових текстів з психології, психогігієни, філософії, релігії, культурології та ін. – URL: http://psylib.kiev.ua/</p> <p>4. Сайт факультету Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова. В розділі «Наукова робота» розміщено монографії, статті співробітників університету. – URL: http://www.psy.msu.ru/</p> <p>5. Куб — електронна бібліотека – URL: www.koob.ru</p> <p>6. НМЦ дистанційного навчання АПН України при ДНУ – URL: http://distance.dnu.edu.ua/ukr/index_ukr.html</p> <p>7. Кашапов М.М. Консультационная работа психолога - URL: https://studme.org/118988/psihologiya/konsultatsionnaya_rabota_psihologa</p>
Дотримання вимог академічної доброчесності	Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

	<p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <p>самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;</p> <p>надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-oyua</p>
--	---

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50
доповіді та повідомлення на семінарах	25
виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
письмова компонента	25
усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

<p>Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять</p>	<p>Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою. Підготовка рефератів та доповідей за темами навчальної дисципліни.</p> <p>Вимоги до поточного та підсумкового оцінювання здобувачів вищої освіти. Оцінювання відбувається за двома критеріями:</p> <p>1. Рівень знань – усна складова:</p> <p>а) відповіді за темою;</p> <p>б) доповіді;</p>
--	---

- в) розказ підготовленого реферату;
- г) обґрунтування підготовленої структурно-логічної схеми;
- д) доповнення відповідей інших студентів та ін.).

Увага! Усього за період вивчення навчальної дисципліни студенти повинні набрати **сім оцінок за критерієм - усна складова.**

2. Рівень умінь – практична складова:

- а) проведення гельштальт-психотехнології;
- б) проведення психотехнології позитивної психотерапії;
- в) проведення екзистенціальної психотехнології;
- г) продемонструвати когнітивно-біхевіоральні психотехніки;
- д) проведення психологічного консультування особи з провідним типом акцентуації характеру та темпераменту (шизоїдного, нестійкого, епілептоїдного, демонстративного, емотивного, ригідного, педантичного, конформного, дистимного).

Увага! Усього за період вивчення навчальної дисципліни студенти повинні отримати **п'ять оцінок за критерієм – практична складова.**

Усього за період вивчення дисципліни студент повинен набрати **12 оцінок за двома критеріями.**

Здобувач вищої освіти, який не виконав (або частково виконав) практичну складову, – до заліку не допускається!

